

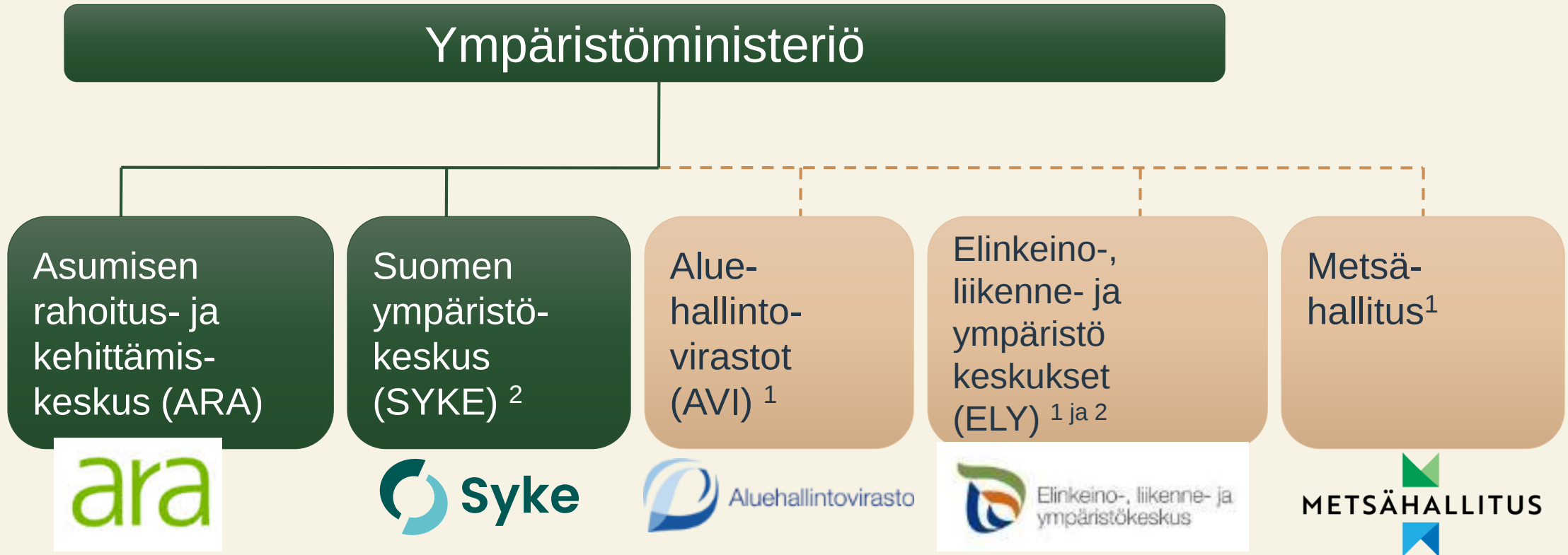

Ympäristöhallinnon talousarvio 2024 ja JTS 2025–2027

Ympäristöministeriö

Ympäristövaliokunta 10.10.2023

Ympäristöhallintoa yhdistää yhteinen konsernistrategia

1) Ympäristöministeriö ohjaa aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintaa omalla toimialallaan. Lisäksi ympäristöministeriö ohjaa Metsähallitusta luonnonsuojeluasioissa.

2) Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Suomen ympäristökeskusta sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia vesivarojen käytön ja hoidon asioissa.

Hallinnonalan toimintakenttä

- Ympäristöministeriön hallinnonalalla toimii useita itsenäisiä laitoksia ja virastoja, jotka toteuttavat ministeriön yhteiskunnallisia tavoitteita ja osallistuvat hallitusohjelman hankkeisiin.
 - Suomen ympäristökeskus (Syke) on monitieteinen ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
 - Tutkimus- ja kehittämistoiminta, asiantuntijapalvelut, ympäristöseurannat, lupa- ja valvontaviranomainen (jätesiirot, CITES)
 - Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) vastaa keskeisesti valtion asuntopolitiikan toimeenpanosta
 - ARA myöntää asumiseen ja rakentamiseen liittyviä avustuksia, tukia ja takauksia sekä ohjaa ja valvoo ARA-asuntokannan käyttöä.
 - Ympäristöministeriö ohjaa
 - elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia (ELY-keskukset) ministeriön toimialaan kuuluvissa tehtävissä.
 - aluehallintovirastoja (AVI) ympäristöön liittyvissä lupa-asioissa.
 - ELYjen ja AVIen toimintaan kytkeytyvät voimavarat ovat VM:n ja TEM:n pääluokissa.
 - Ympäristöministeriö ohjaa Metsähallituksen Luontopalveluita.
 - Ympäristöministeriön hallinnonalaan kuuluu valtion budjettitalouden määrärahojen ohella Valtion asuntorahasto (VAR) ja Öljysuojarahasto, jotka ovat talousarvion ulkopuolisia rahastoja. Öljysuojarahaston toiminta loppuu v. 2024 ja talousarvion ulkopuolinen Ympäristövahinkorahasto aloittaa toimintansa v. 2025.
 - A-Kruunu Oy on valtion omistama ympäristöministeriön ohjauksessa toimiva erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on rakennuttava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja suurimmille kasvuseuduille.

Hallinnonalan toiminnan painopisteet

- Ympäristöministeriö rakentaa kestäväää elinympäristöä ja vihreää kasvua
- Toiminnan strategiset painopisteet ovat:
 - 1) Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen
 - 2) Vihreä siirtymä on kasvun perusta
 - 3) Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa
 - 4) Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään.
- Hallitusohjelmassa useita ministeriön toimintaan liittyviä kirjauksia
- Kärkihankkeista merkittävin yhden luukun palvelun kehittäminen
- KV- ja EU-vaikuttavuus
 - Aktiivisia kv-ympäristösopimuksia yli 100, keskeisimpinä ilmastoä, luonnon monimuotoisuutta sekä kemikaaleja ja jätteitä koskevat sopimukset. Merkittävä osa Suomen ympäristölainsäädännöstä pohjautuu EU-säännöksiin Sopimukseen sisältyy laajoja raportointivelvoitteita.

Hallitusohjelmanostot YM:n hallinnonalalla

Sujuvasta luvituksesta tehdään Suomen kilpailuetu.

Puhtaan luonnon merkitys Suomen kilpailuetuna vahvistuu, kiertotalous luottaa kasvua.

Vahvistetaan kuntien toimintaedellytyksiä ja vakiintunutta yhteistyötä kuntien ja valtion välillä.

Suomi nousee puhtaan energian ja teknologian edelläkävijäksi.

Suomi vastaa luontopolitiikallaan kansainvälisiin sitoumuksiin.

Vahvistetaan asuntomarkkinoiden toimivuutta ja asuntotuotantoa. Poistetaan pitkäaikaisasunnottomuus.

Suomi kasvattaa ilmastokädenjälkeään ja etenee hiili-neutraalisuuteen.

Kohennetaan vesistöjen ja etenkin Saaristomeren tilaa. Suojellaan valtion vanhat metsät.

Edistetään vakaata rakentamisen toimintaympäristöä ja sujuvaa alueidenkäyttöä.

Suomi sitoutuu ilmastolain tavoitteisiin.

Edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkailua.

Kootaan ympäristötehtävät valtakunnalliselle viranomaiselle ja edetään kohti yhden luukun mallia.

Hallinnonalan rahoituksen yleiskuva

Osa-alue	2023 varsinainen talousarvio milj. euroa	Kehys 2024	TAE 2024	Muutos 2023 > 2024, %
01 Toimintamenot	73,0	75,9	84,2	15
10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu	196,7	122,3	130,6	-34
20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	86,9	30,2	26,2	-70
Yhteensä	356,6	228,3	241,0	-32

- Edellisen hallituksen määrärahalisäykset (talousarvio + VAR) sidottu hallituskauteen, eivät sisältyneet 2024 kehykseen.
 - Määrärahat pienenevät vuoteen 2023 verrattuna mutta kasvavat kehykseen verrattuna
- Hallitusohjelmassa sekä lisäpanostus Saaristomereen että leikkauksia kehykseen nähden
- Talousarvioon sisältyy teknisiä siirtoja momenttien välillä sekä määrärahan tarkennuksia (mm. palkkausten tarkastukset)

Ympäristöministeriön hallinnonala, talousarvion luku 01: Toimintamenot

Ympäristöhallinnon määrärahat, 01 Toimintamenot (milj. euroa)

35.01	Momentin nimi	2023	2024	2025	2026	2027
.01	Ympäristöministeriön toimintamenot (smr 2 v)	31,376	42,064	41,622	37,170	32,421
.04	Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot*, (smr 2 v)	25,896	27,527	29,642	28,852	27,643
.29	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnalisäverot (arviomääräraha)	12,435	12,435	12,435	12,435	12,435
.65	Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon (smr 3 v)	3,298	2,190	2,130	2,130	2,130
.28	Toimintamenosäästö	0	0	-1,200	-2,800	-6,700
	Yhteensä	73,005	84,216	84,629	77,787	67,929

*) Syken toiminnasta noin 60 % rahoitetaan hankerahoituksella. Toiminnan kokonaisvolyyymi 2024 on noin 71 miljoonaa euroa.

Ministeriön ja Syken toimintamenomäärärahaa 2024–2026 kasvattavat määräaikaisten tietojärjestelmähankkeet sekä EU-rahoitteinen REPower-kokonaisuus.

Toimintamenojen kehitys

- Talousarvio 2024
 - YM:n toimintamenojen määräraha 42,1 milj. euroa ja Syke 27,5 milj. euroa
 - ARAn toimintamenot - 6,2 milj. euroa – sisältyvät budjettikirjan lukuun 20
 - Toimintamenoista käytetään palkkoihin n. 60 %; ostopalveluihin n. 30 % ja muihin menoihin n. 10 %
 - YM:n toimintamenoista maksetaan korvauksia Tukesille markkina-avalvonnasta ja Ympäristömerkintä Suomi Oy:lle EU:n ympäristömerkinnän hallinnoinnista, yht. noin 1,5 milj. euroa
 - Lisäyksinä YM toimintamenoissa mm. REPower-kokonaisuuden 2024 osuus, Terveet tilat – toimenpideohjelman kustannukset sekä rahoitus EU-komission Ukraina-erityisasiantuntijan palkkaukseen; Syken toimintamenoissa rahoitus ympäristötietojärjestelmien päivitykseen
- Kehyskauden 2025–2027 näkymä
 - Tuottavuussäästö kehyskaudella yhteensä 10,7 milj. euroa, kohdistuu pääosin toimintamenoihin
 - Kohdennetaan kehys suunnittelun yhteydessä, tarkastelussa huomioidaan myös Metsähallituksen luontopalveluiden ja ELYjen toiminnan rahoitus.
 - REPower-hanke käynnissä 2024–2026

REPower-kokonaisuus 2024–2026

- Euroopan komissio on perustanut REPowerEU-suunnitelman vastauksena Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan aiheuttamiin ongelmiin ja maailmanlaajusten energiamarkkinoiden häiriöihin.
- YM:n hallinnonalalla toteutuksessa kaksi pääteemaa
 - 1) Luvituksen sujuvoittaminen (v. 2024 yht. 2,9 milj. euroa; 2025–2026 yht. 3,6 milj. euroa)
 - Ympäristöön liittyvien menettelyjen ja niin sanotun yhden luukun palvelun kehittäminen. Tähän sisältyy muun muassa muutoksen tarvitsemia selvityksiä ja lainsäädännön sekä digitaalisten ja automaattisten menettelyjen kehittämistä.
 - Varoja käytetään aluehallintouudistuksen osana valmisteltavan ympäristövastuualueen lupa-, ohjaus- ja valvontaviraston valmistelun ja toimeenpanon kuluihin. YM:n hallinnonalan lisäksi kokonaisuuteen ohjataan rahoitusta myös muiden hallinnonalojen kautta, 2024–2026 kaikki yhteensä 32,0 milj. euroa.
 - 2) T&K-hanke Puhtaan energiajärjestelmän siirtymä (v. 2024 6,0 milj. euroa ja 2025–2026 yhteensä 8,0 milj. euroa)
 - Hankkeen tavoitteena on luoda kokonaisvaltainen näkemys fossiilisia polttoaineita korvaavan ja vihreää siirtymää edistävän puhtaan energian murroksen ratkaisukeinoista, vaikutuksista, toteuttamisen haasteista ja mahdollisuuksista. Hankkeessa tuotetaan puhtaan energiajärjestelmän siirtymän kehittämisen tiekartta vuodelle 2035. Toteutus Syken johtamassa konsortiossa, partnereina GTK ja VTT.

YM:n keskeisimmät tiedonhallinnan kehittämishankkeet 2024–2027

- Vesi- ja ympäristölupaprosessien ja ympäristövalvonnan prosessien kehittäminen (LUVAKE), 2023–2026
- Jäte- ja tuotetietojärjestelmien kehittäminen ([JTT](#)), 2. vaihe 2023–2025
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ([RYHTI](#)), 2019–2025
- Meren- ja vedenhoidon suunnittelujärjestelmä ([PISARA](#)) , 1. vaihe 2021–2024, 2. vaiheen rahoitus auki
- Suomen ympäristökeskuksen Syken ympäristötiedon tiedonhallinnan kehittäminen ([SYTYKE](#)) 2024–2026
- Metsähallituksen julkisten tehtävien digikokonaisuuden kehittäminen 2023–2026
- Ympäristövahinkorahaston kehittäminen, 2023–2024
- Lisäksi 2023 käynnissä myös Vapaaehtoisen ekologisen kompensaaation [rekisterin](#) kehittäminen

Ympäristötiedon laaja-alaisuus ja tehokas käyttö vaatii eri toimijoiden, lukuisten tietovarantojen ja tietojärjestelmien saumatonta yhteentoimivuutta

Ympäristötietovarannot

Rakennettu ympäristö

Rakennettu ympäristön tiedot

- Rakentamisen tiedot
- Kaavoituksen tiedot

Alueiden käytön tiedot

- Yhdyskuntarakenne
- Maankäyttö/maanpeitetiedot
- Merialueiden suunnittelutiedot

Asuminen

- Asuntorahaston asuntokanta ja lainoitus

Luontoympäristö

Luontotiedot

- Luonnonsuojelualueet
- Luonnonsuojeluohjelmat
- Luontotyypitiedot
- Eliölajit ja esiintymät
- NATURA 2000 verkosto
- Vedenalaisen luonnon monimuotoisuus
- Ekosysteemit
- Valvonta – ja seurantatiedot

Vesien ja merien suojele

- Vesien ja merenhoidon suunnittelu
- Vesiympäristön seurantatiedot
- Sisävesien ja Itämeren veden laatu
- Pohjavesien laatu
- Vesistöjen käyttö
- Vesivarojen käyttö
- Vesihuolto
- Tulvatiedot

Ilmasto- ja ympäristönsuojelu

Jäte- ja tuotetiedot

- Siirtoasiakirjat
- Jätehuolto
- Kansainväliset jätesiirrot
- Tuottajavastuu
- Materiaalitori
- Maaperän tila

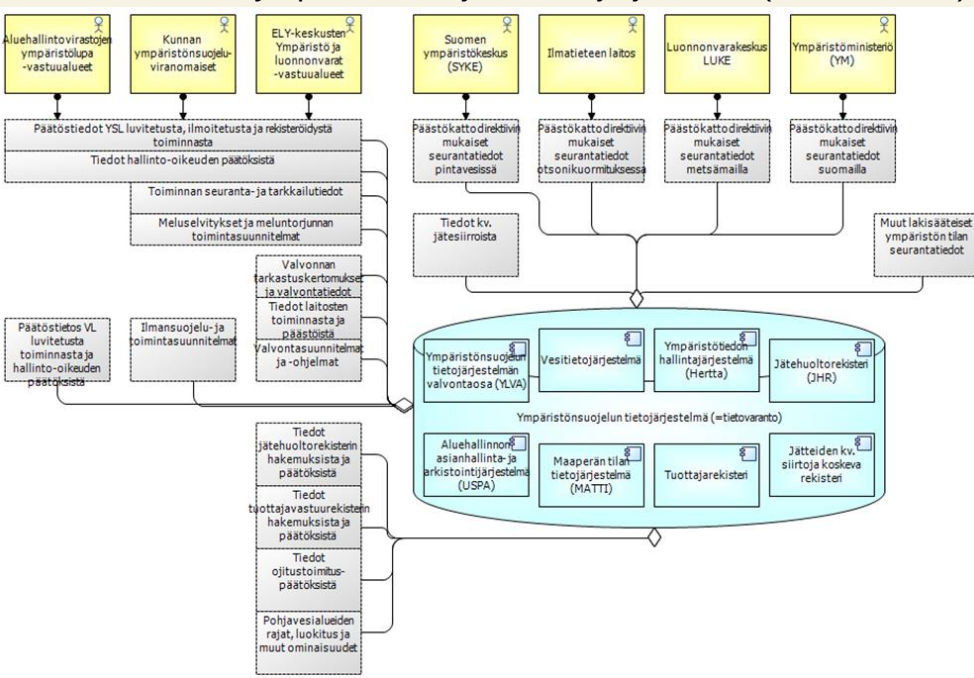
Ympäristöllinen luvitus ja valvonta

- Luvitustiedot
- Valvonnan tiedot
- Kuormituksen tiedot
- Maa-ainesten otto
- Ilmansuojelu
- Haitalliset aineet ympäristössä
- Ilmastovaikutukset
- Kasvihuonepäästöt

Tietoa YM strategisen vaikuttavuuden tueksi

1. Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen
2. Vihreä siirtymä on kasvun perusta
3. Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa
4. Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään

Tietoa synnytetään ja käsitellään lukuisissa järjestelmissä, esim. YSL 222 § ympäristönsuojelun tietojärjestelmä (=tietovaranto)

Ympäristöministeriön hallinnonala, talousarvion luku 10: Ympäristön- ja luonnonsuojelu

Ympäristöhallinnon määrärahat, 10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu (milj. euroa)

35.01	Momentin nimi	2023*	2024	2025	2026	2027
.20	Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (smr 3 v)	5,620	2,260	1,820	2,400	2,400
.21	Eräät luonnonsuojelun menot (smr 3 v)	12,790	15,540	15,540	15,540	15,540
.22	Eräät ympäristömenot (smr 3 v)	11,615	7,120	7,120	7,120	7,120
.23	Itämeren ja vesien suojelun edistäminen (smr 3 v)	12,635	10,735	10,735	10,735	10,735
.52	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (smr 3 v)	50,737	48,100	48,398	48,183	47,378
.61	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (smr 3 v)	47,892	7,042	7,042	9,042	11,042
.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (smr 3 v)	46,630	37,630	37,630	37,630	37,630
.66	Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (smr 2 v)	2,162	2,162	2,162	2,162	2,162
.67	Siirto ympäristövahinkorahastolle (smr 3 v)	0	0	3,000	3,000	3,000
	Yhteensä	190,081	130,589	133,447	135,812	137,007

*) Vuonna 2023 rahoitusta myös momenteilla .31 Avustukset kuntien ilmastosuunnitelmiin, 2,631 milj. euroa ja momentilla .60 Siirto Öljysuojarahastoon, 4,0 milj. euroa. Näitä ei huomioituna taulukossa. Luvun 10 kokonaisrahoitus 2023 oli 196,712 miljoonaa euroa.

Luonnonsuojelu

- Toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi jatketaan. Luonnonsuojelualueverkoston tilaa parannetaan jatkamalla Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) toteutusta sekä Helmi-elinympäristöohjelman toimeenpanoa. Helmi-ohjelmaan kohdennetaan vuonna 2024 yhteensä vähintään 23,3 milj. euroa. METSO-ohjelman mukaisiin korvauksiin varataan hieman yli 20 milj. euroa.
 - 35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot 15,5 milj. euroa
 - 35.10.52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät 48,1 milj. euroa
 - 35.10.63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot 37,6 milj. euroa
- Kehyskaudella 2025–2027 Metsähallitukselle osoitetaan lisäystä 4,0 milj. euroa / vuosi Helmi-ohjelman toimeenpanoon. (Metsähallituksen Luontopalveluiden Helmi-ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kustannusarvio 15 milj. euroa/v.)
- METSO-ohjelman kokonaistavoite vuoteen 2025 on saavutettavissa nykyisellä kehyksen rahoitustasolla, ohjelman jatkosta valmistellaan periaatepäätös tarkennettuine tavoitteineen.
- Natura-verkoston suojelutavoitteista ja EU-sitoumuksista kustannuspaineita tulevina vuosina.

Vesien ja merenhoito

- Itämeren ja vesien suojelussa jatketaan vesien- ja merenhoidon suunnitelmien (2022–2027) toimeenpanoa ja panostetaan erityisesti Saaristomeren tilan parantamiseen.
- Vesiensuojelun tehostamisohjelmaa ja Saaristomeri-ohjelmaa jatketaan. Toimenpiteisiin ehdotetaan yhteensä arviolta 11,8 milj. euroa, johon sisältyy hallitusohjelman mukainen 6 milj. euron määrärahalisäys.
 - 35.10.23 Itämeren ja vesiensuojelun edistäminen 10,7 milj. euroa
 - 35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen 7,0 milj. euroa.
- Kehyskaudella 2025–2027 osoitetaan yhteensä 24 miljoonan lisärahoitus (momentit 35.10.23 ja 35.10.61) Saaristomeri-ohjelmaan ja vesiensuojeluun sekä siitä eteenpäin pysyvästi 10 milj. euroa / vuosi.

Ilmasto, ympäristönsuojelu – yleisesti

Kansalliset tavoitteet, erityisesti hallitusohjelmassa runsaat kirjaukset, EU-säätely ja kansainväliset sopimukset.

- Ilmastopolitiikka (ilmastolaki)
- Kiertotalous ja jätteet (jätelaki)
- Ympäristölupamenettely ja valvonta (ympäristönsuojelulaki)
- Ilmansuojelu
- Pilaantuneet maa-alueet (ns. PIMA-tukilaki)
- Kemikaalien ympäristökysymykset
- Ympäristövahinkojen ehkäisy ja jälkihoito (ympäristövahinkorahasto aloittaa 2025)

Yhteistyö ja vastuunjaot

Ilmasto, ympäristönsuojelu 2024

- Määrärahat pääosin edellisvuoden tasolla
 - Muutos: kuntien ilmastosuunnitelmien määräraha poistuu (suunnitelmat poistuvat, HE 2024)
 - Muutos: RePower-rahoitus lisää mm. lupatoiminnan yms. digitalisaation hankkeita; (v. 2023 alkanut jo eLuvan ja valvonnan YLVAn kehittäminen tuottavuushankkeena, LUVAKE)
 - Muutos: Öljysuojarahaston rahoitus poistuu, liittyy järjestelmän muutokseen
 - Muutos: v. 2023 väliaikaisena Itä-Suomi-ohjelmaan liittynyt pilaantuneiden alueiden kunnostuksen lisämääräraha poistuu
- Erikseen määrärahoja varattu: ilmastoselvityksiin, ilmastopaneelin ja Saamelaisen ilmastoneuvoston toimintaan, kiertotalousohjelman toteuttamiseen ja jätetietojärjestelmään, maaperän suojeluun ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuksiin, ympäristövahinkojen ehkäisyyn ja jälkihoitoon vakiomomentit ja määrärahojen vakiotasot

Ilmasto, ympäristönsuojelu 2025–2027

- Ilmastopolitiikan rahoitus jatkumassa nykytasolla
- Maaperänsuojelun ja pilaantuneiden alueiden kunnostus jatkumassa nykytasolla
 - Riskienhallinnan hankkeiden toteuttamiseen niukat määrärahat, erit. käytöstä poistetut kaivannaisjätealueet
- Kiertotalousohjelman toteuttamisen rahoitus jatkumassa nykytasolla ja jätetietojärjestelmän (JTT) kehittämiseen on rahoitus (yhteensä 3 milj. euroa) vuoteen 2025 saakka
- Ympäristöluvut ja valvonta
 - Hallitusohjelman mukainen uudelleenorganisointi aluehallinnossa alkanut ja digitalisaatio etenee
 - Lupavoimavarat: VM ja valvonnan voimavarat: TEM
- Ympäristövahinkojen ehkäisyn ja jälkihoidon rahoitus muuttuu
 - Ympäristövahinkorahasto aloittaa 2025 (Öljysuojarahaston lakkautus)
 - Hoidettavana Hitura-kaivosalueen vesienkäsittely, siirtyykö aktiivivaiheesta passiivivaiheeseen?

Ympäristöministeriön hallinnonala, talousarvion luku 20: Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Ympäristöhallinnon määrärahat, 20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen (milj. euroa)

35.20	Momentin nimi	2023*	2024	2025	2026	2027
.01	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (smr v)	7,501	6,216	6,236	6,236	6,236
.04	Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (smr 3 v)	2,300	3,000	0	0	0
.31	Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen (smr 3 v)	4,000	2,000	2,000	2,000	2,000
.35	Avustukset alueiden käytön ja rakentamisen digitalisaatioon (smr 3 v)	0	3,700	3,700	3,700	0
.55	Avustukset korjaustoimintaan (smr 3 v)	0,450	9,550	7,550	6,985	9,550
.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (smr 3 v)	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700
.95	InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus (arviomääräraha)	0	0	5,830	19,910	19,910
	Yhteensä	15,951	26,166	27,016	40,531	39,396

*) 2023 rahoitusta muilla luokan momenteilla taulukossa mainittujen lisäksi yhteensä 70,960 milj. euroa. Momenteille 06, 32, 34, 37, 52, 53, 54, ja 56 ei rahoitusta 2024 eikä kehyskaudelle. Näitä ei ole huomioituna yllä olevassa taulukossa. Luokan 20 rahoitus vuonna 2023 oli yhteensä 86,911 milj. euroa (varsinainen talousarvio).

Yhdyskunnat, rakentaminen, asuminen

- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenoihin kohdennetaan 6,2 milj. euroa vuodessa kehyskaudella. Asumisneuvontaan varataan määrärahoja 2,0 milj. euroa vuodessa ja korjausavustuksiin 7,0–9,6 milj. euroa vuodessa. Rakennusperinnön hoitoavustuksiin on käytettävissä 1,7 milj. euroa vuosittain.
- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA kehittää kestävä, laadukasta ja kohtuuhintaista asumista mm. ohjaamalla ja valvomalla ARA-asuntokannan käyttöä, jakamalla asumiseen ja rakentamiseen liittyviä avustuksia, tukia ja takauksia sekä kehittämällä asuntokantaa ja asuinympäristöjä vastaamaan ajan haasteisiin.
- Talousarvio 2024
 - Edellisen hallituskauden määrärahaisten määrärahalisäysten päättyessä määräraha pienenee 70 %:lla: 2023: 86,9 miljoonaa → 2024: 26,2 miljoonaa
 - Mm. sähköautojen latausinfra-avustukset, öljylämmityksestä luopumisen avustukset, avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen sekä Kestävä kaupunki –ohjelma ja Puuohjelma päättyvät
 - Lisäksi leikkauksia asumisen tukitoimiin: korjausavustukset -5 milj. euroa ja avustukset asumisneuvontaan puolittuvat: -2 milj. euroa.
- Kehyskauden 2025–2027 näkymä
 - Perustoiminnan määrärahataso pysyy pääosin 2024 tasolla
 - Hallinnonalan määrärahoja kasvattaa erityisesti InvestEU-lainatakausohjelmaan liittyvä kansallinen rahoitusosuus, johon osallistutaan yhteensä 45,7 milj. eurolla vuosien 2025–2027 aikana.

Valtion asuntorahasto

- Valtion asuntorahasto (VAR) on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka varat kertyvät aiemmin myönnettyistä aravalainoista, korkotuotoista ja takausmaksuista. Varat ovat tarkoitettu lainojen myöntämiseen ja muuhun asuntorahoituksen tukemiseen.
- Rahaston tase oli vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan 5,6 miljardia euroa ja kassan koko noin 3 miljardia euroa.
- Talousarvio 2024
 - Rahastosta maksettavat avustukset eivät aiemmin ole kuuluneet valtion menokehyksen piiriin. Myönnettävien avustusten määrä pienenee noin kuudesosaan vuoteen 2023 verrattuna. Talousarvioesityksen mukaan vuonna 2024 rahastosta voidaan myöntää yht. noin 51 milj. euron avustukset, jotka kuuluisivat osaksi valtiontalouden menokehystä. Vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon sisältyi yhteensä 317 milj. euron avustusten myöntövaltuus. Mm. asuntojen energia-avustukset ja maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen liittyvät valtion sitoumukset/avustukset päättyvät.
 - Rahastosta saa myöntää korkotukilainoja enintään 1,5 mrd euroa. Korkotukimenojen ennakoidaan kasvavan yleisen korkotason nousun myötä yli 100 milj. euroon vuonna 2024.
- Kehyskauden 2025–2027 näkymä
 - Uusien asumisoikeustalojen korkotukilainat päättyvät 2025 alkaen. Lisäksi erityisryhmien asumisen investointiavustusten määrä puolittuu 43 miljoonaan euroon vuodesta 2025 alkaen.
- 2024–2026 ylimääräinen tuloutus hallitusohjelman investointiohjelmaan, yhteensä 800 miljoonaa euroa.

Kiitos

Tuula Pietilä
tuula.pietila@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment